Suure jõgede poolest on Wene-riik wäga rikas. Põhja pool kallawad I. Jäe-mereſse: 1) Petſora-, 2) Meſeni-, 3) Dwiina-, 4) Oonega-, 5) Obi-, 460 peni-koormat pik, 6) Jeniſei-, 410 pennik. pik, 7) Leena-, 440 penik. pik, 8) Jaana-, 9) Indigirka- ja 10) Kolûma-jõgi. II. Ida-merde ehk põhja-poolſe Waikſe-mere jão ſisſe jooſeb: ſuur Anadûri-jõgi. III. Kaspia merde lähewad 1) Wolga-, 470 penik. pik 2) Uurali-, 300 penik. pik, ja 3) Kuma-jõgi. IV. Musta-merde kallawad: 1) Doonau-, 2) Dniisteri-, 110 penik. pik, 3) Dniiperi-, 240 penik. pik, ja 4) Boha-jõgi. V. Aſowi-merde kallawad Donni- ja Kubani-jõgi. VI. Lääne-merde lähwad 1) Weikſeli- 2) Niimeni-, 115 penik. pik, 3) Dûûna-, Ria linna al, 140 penik. pik, 4) Neewa-, Peeterburgi linna al, 5) Kûûmeni-, Soome-maal, ja 6) Torneo-jõgi Rootſi raja peal. — Ni-ſama rikas kui jõgede poolest on Wene-riik ka järwede poolest. Meie nimetame ſiin aga kõige ſuuremad järwed, mis on: 1) Laadoga-järw, 6 penik. Peeterburgist ida pool. Tema laius on 15, pikus 25 peni-koormat, ſuurus ûle-pea 292 □ penik. 2) Oonega-järw, pea ni-ſama ſuur kui Laadoga, ja ſeiſab weel enam ida pool. 3) Peipſe-järw, 11½ penik. pik ja 9½ penik. lai, Peeterburgi ja Ria kubernemango wahel. 4) Jlmeni-järw Nowgorodi kubernemangus 6 penik. pik ja 4½ penik. lai. 5) Kaspia-järw ehk Kaspia-meri 140 penik. pik, enam kui 50 penik. lai, ja ûle-ûltſa rohkest 6 tuhat □ penik. ſuur. 6) Aaral- ehk Sini-järw, 40 penik. pik, 30 penik. lai. 7) Baikali-järw ehk Pûha-meri, Jakutski kubernemangus 85 penik. pik, tûkalt 4, tûkalt 10 penik. lai. 8) Altûna-järw, Tomski kubernemangus, 18 penik. pik, ja 12 penik. lai.

Wene-riigi maa-warandus ja kauba-aſi on mitme-ſugune, kui wili, lina-ſeemned, kanepid, linad, puud, kodo-loojukſed ja muud teiſed asjad. Meie nimetame ſiin I. Elajate-riik: wäga palju kodo-loojukſed, kellest kõige ſuuremad ja kallimad ſugud Podolia, Wolinia ja Ukräni-maalt tulewad, mis meie rahwas Sirgaſe härjaks kutſub; iſe-äranis ſigineb ûks wäga kena loojuſe-ſugo Arhangli kubernemangus, mis Kolmogori weikſeks nimetakſe. Raadi mõiſas, Tarto linna ligidal, ja Keila mõiſas, Tallina-maal on nimetud loojuſe ſugo leida. Lõune pool Wene-maal kaswab mõni kena hobоſe-ſugo, kellest palju oma käe peal metſas ſiginewad, kus neid linguga pûûtakſe ja kaubaturule weetakſe. Seal leitakſe ka eeslid, kamelid, ſuured pika-willaga lamba karjad ja kaunist rohkest peene-willaga wõera-maa lambad; ſigu on nihästi kodo-elajate ſeltſis, kui metſas. Põhja pool ſigineb rohkest kõik ſugu lindu, iſe-äranis mets-hani ja partiſid. Aga kõige tulusam põhja-maa maja-elajas on põhja-põder ehk Reñthier, kellest mõnel Lapo- ja Samojedi-maa mehel tuhat tûkki waranduſeks on. Ülle nimetatud elajate ſuguſid elawad ſiin ja ſeal meie riigis: põdrad, hirwed, mets-kitſed ja jäneſed, wiimaſed igal pool. Kaſuka-nahka andwa elajatest leitakſe Wene-maal: mustad ja walged karud Jäemere ligidal, tõmmu-karwa karud Poola- ja meie maal, undid, ilwed, mets-kaſſid, orawad, nirgid, nugiſed, rebaſed, kellest kõige kallimad naha poolest: mustad, ſini-hallid ja walged on; kobrad, jõe- ja mere-ſaarmad ja tuhkrud. Peale ſeda elawad weel ülged, turgi-weikſed (Büffel), mets-härjad (Auerochſen) ja mito muud mets-ellajad. Jõgedes ja järwedes ſigineb otſata palju kallu. Kaſu-ſaatwa putukatest nimetame meſilaſed ja lõune pool ſiidi-uſſid. II. Taime-riik kannab: põletamiſe ja iga-ſugu